UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Secundu[m] est modificationis desideranda terminatio

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

glorioſa regina celi ſola int̃ mulieres v̾go eſt
⁊ mr̃. Ipa ſola eſt q̃ et genitricis dignita-
tem obtinuit ⁊ v̾ginalē pudiciciā nō amiſ-
ſit. Mater eſt inquā nō cuiuſcunq̃: ſ; vni
geniti dei. Merito igit̃ ſibi dicim⁹ Bn̄di
cta tu int̃ mulieres. i. plus q̃ oēs mulieres
Tangit̃ aūt hec ſingularis bn̄dictio i euā-
gelio hod. vbi p̄cipue deſcribunt̃ tria my-
ſteria hui⁹ ſinglar; bn̄dictōis declaratiua

❡ Primū eſt ſacre virginis virtuoſa p̄ceſ-
ſio vel viſitatio.

❡ Scdm̄ eſt p̄ceſſionis glōſe cōmēdatio.

❡ Tertiū eſt commendationis glorioſa
magnificatio.

PRimū myſteriū eſt ſacre v̾ginis v̾-
tuoſa p̄ceſſio vel viſitatio: q; d̾ q̃
exurgens maria abijt in montana
cum feſtinatione ⁊c̄. Ubi ſignat̃ q̃ maria
exurgens ab oī virtutis imp̾fectione: abijt
in montana. i. in altitudinē p̾fectionis vir-
tuoſe: cū feſtinatione: q; etiam ab inſtanti
ↄceptionis grē plenitudinē habuit: q̃uti-
q̃ plenitudo completa ē qn̄ dei filium ↄce
pit. Tunc em̄ ſingularē grē plenitudinē et
v̾tutum celſitudinē accepit nō ſolum ſuper
oēs mulieres: ſ; ⁊ ſup oēs creaturas Ber.
Decuit mariā nō cōmunes hr̄e grās neq;
paucas q̃ ſūmū geſtabat in vtero. S; qc-
qd ſummū: q̄cqd altiſſimū fuit in grā: hoc
totū abundantiſſime poſſidebat. Hec ille
Propter hanc igit̃ v̾tutum altitudinē re-
cte d̾ bn̄dicta inter mulieres. Et p̄pter hu
ius bn̄dictionis ſingular; deſignationē bn̄
d̾ q̃ aſcendit in montana. In montana i-
quā grē: ⁊ dehinc in montana glīe ſup oēs
creaturas etiā angelicas. In illa aūt p̄ceſſi
one ſacratiſſime v̾ginis in euangelio deſcri
pta tangunt̃ tria ad p̄ns ↄtemplanda.

❡ Primū eſt p̄ceſſionis vel viſitatiōis imi
tanda modificatio

❡ Secundū eſt modificationis deſideran
da terminatio

❡ Tertiū ē terminatiōis laudāda op̾atio

Primū eſt proceſſiōis ⁊c̄.

q̃ tangit̃ p̾ h̄ q̃ d̾. Exurgens abijt cū fe-
ſtinatione. Ad lr̄am exurgens de loco in q̃
erat ⁊ a q̇ete ↄtemplatiōis abijt ab illo lo
co cum feſtinatione: q; diu in publico mo-
rari nolebat. Amb. Diſcite virgines nō cir
cūcurſare p̾ alienas edes: non demorari in
plateis: non aliq̃s in publico miſcere ſmo-
nes. Maria in domo ſera: feſtinat i publi
co. Hec ille. Moraliter in h̄ q̃ d̾ q̃ exur-
gens abijt cum feſtinatione: tangit̃ mod⁹
q̃ in deum ire debem⁹. ❡ Primo em̄ neceſ
ſaria eſt excitatio: ſurgendo. ſ. a pctīs vel a
torpore acidie ⁊ a deſiderijs terrenis. Iō
d̾ Exurgens. Eph. Surge q̇ dormis et
exurge a mortuis. ❡ Scdo ē neceſſaria de-
relictio, ſ. pctōꝝ ⁊ negligentiaꝝ: iō d̾: abijt
. ſ. a diſpoſitiōe ſua recedendo Eſa. lv. De
relinquat impi⁹ viam ſuā: ⁊ vir iniquus co
gitationes ſuas ⁊ reuertat̃ ad dn̄m. ❡ Ter
tio eſt neceſſaria feſtinatio. iō d̾: cū feſtina
tione. Amb. Neſcit tarda molimina ſpiri-
tuſſancti grā. Ecci. v. Ne tardes conuerti
ad dn̄m ⁊ ne differas de die in diē.

Scdm̄ eſt modificationis

deſideranda terminatio: cū d̾: i montana
in ciuitatē iude: ⁊ intrauit in domū zacha
rie. Ibi em̄ tangit̃ termin⁹ ad quē ſue pro
ceſſionis. Conſidera quō vadit regina ce-
li ⁊ terre nō eques: ſ; pedes p̾ tam longā ⁊
aſperā viā. Sunt em̄ ſm̄ Alb. de nazareth
vſq; hierl̄m trigintaquinq; miliaria: et inde
vſq; ad oppidū zacharie quattuor vel tria.
Uadunt aūt cū ea verecundia hūilitas et
paup̾tas omniūq; v̾tutum honeſtas: ⁊ ſe-
cum eſt etiā ipe dn̄s v̾tutū. Magnā ⁊ ho-
norabilē habet comitiuā: ſ; non huius ſe-
culi vanam ⁊ pompoſā: nec erat a cōceptu
filij grauata Non em̄ fuit dn̄s ieſus matri
ſue oneroſus. O q̃ felix fuiſſet q̇ in illo iti-
nere mariā obuiā habuiſſet ⁊ ſalutationē
ab ea recepiſſet. Abijt igit̃ in montana ⁊c̄.
Amb. Non q̃ſi icredula de oraculo: nec q̃ſi
incerta de nuncio: nec q̃ſi dubitans de exē-
plo: ſed q̃ſi leta pro voto: religioſa pro offi
cio: feſtina p̄ gaudio in montana perrexit.
Quo em̄ iā deo plena niſi ad ſup̾iora cum
feſtinatiōe cōſcenderet? Hec ille. Moralr
in eo aūt q̃ d̾ q̃ abijt in montana in ciui-
tē iude ⁊ q̃ intrauit in domū zacharie: no
bis inſinuat̃ q̇ tendere debeam⁹ Ubi de-
ſignant̃ nobis tria neceſſaria. ❡ Primū ē
affectionis celſitudo: q; vic; affici debem⁹
circa ſublimia ⁊ celeſtia: ⁊ p̾ affectū in diui
na tendere ⁊ ad ea p̾pinq̇re. Iō d̾ in mon-
tana Ber. Feſtinemus ad locū tutiorem:
ad agrū vberiorē: ad paſtū ſuauiorē vt hab

bitemꝰ ſine metu: abundemꝰ ſine defectu:
epulemur ſine faſtidio. Hec ille. Sed heu
heu ꝗ̄ pauci ſic ambulant. Pſ. Neſcierūt
neqꝫ intellexerūt in tenebris ambulāt. Et
Phil. iij. Multi ambulāt ꝗs ſepe dicebā
vobis. Nunc aūt ⁊ flens dico: inimicos cru
cis chriſti: quoꝝ finis interitꝰ. Hec ibi. Tales
nō in montana ↄſcendūt ſed in inferos de
ſcendūt. Pſ. Deſcendūt vſqꝫ ad abyſſos:
oīs ſapiā eoꝝ deuorata eſt. ¶ Scdo ē ne-
ceſſaria affectiōis ſurſū tendentꝫ rectitudo
ordinādo. ſ. ad oīa laudē dei: ⁊ ꝓpter dī gloriā
oia faciēdo. Jō dr̄ ꝙ abijt i ciuitatē iuda. i.
ↄfeſſionis ⁊ laudis diuine. Juda eīm cōfi-
tens interpretaꝛ. j. Coꝛ. x. Oīa in gloriam dei
facite. In laude eīm diuina ↄſiſtit btitudo
ſctōꝝ. Aug. Vacabimꝰ ⁊ videbimꝰ/ vide-
bimꝰ ⁊ amabimꝰ/ amabimꝰ ⁊ laudabimꝰ.
Ecce qd erit in fine ſine fine. Pſ. Beati q
habitant in domo tua dn̄e in ſecula ſeculo
rū laudabunt te. In ea ↄſiſtit meritū nr̄m
q: ex eo habꝫ opꝰ virtutis rōnē meriti q: fit
ꝓpter laudē dei Pſ. ſacrificiū laudis hono
rificabit me: ⁊ illic iter q oſtendā illi ſalu-
tare dei. ¶ Tertio ē neceſſaria recte affecti
onis ſtitudo vel foꝛtitudo. i. firmitas pſe-
ueratiua q nō pōt haberi niſi ꝑ auxiliū dei.
Jō dr̄ ꝙ intrauit in domū zacharie. zacha
rias eīm interpretaꝛ auxiliū dn̄i. pſ. Qui cō
fidunt in dn̄o ſicut mons ſion non cōmouebi
tur in eternū q habitat in hierl'm Et Eſa.
xl. Qui ſperāt i dn̄o mutabūt foꝛtitudinē:
inītēdo vicꝫ oīpotēti ⁊ foꝛtiſſimo. mutabūt
inqꝫ foꝛtitudīeꝫ hūanā q modica eſt/ i foꝛti
tudinē diuinā. Ad hanc etiā foꝛtitudinē ⁊
pſeueratiuā firmitatē facit ſanctitas cogi
tationū cogitando vicꝫ de diuīs: et vanas
cogitatōes abijciendo: qd etiā intelligiꝛ ꝑ
hoc ꝙ intrauit in domū zacharie: q: zacha
rias etiā interpretaꝛ mēoꝛās dn̄m pſ. Me-
moꝛ fui dei ⁊ delectatꝰ ſū ⁊ exercitatꝰ ſum.
pſeuerando. ſ. in operibꝰ virtutis. Semꝑ vti
qꝫ in celeſtia ſurſum tendere debemꝰ ⁊ pſe
uerare in dei laudibꝰ. Nā quātūcūqꝫ hō be
ne ambulauerit ſi ān finē vie deficiat nihil
ꝓdeſt ei Eze. j. Non reuertebanꝛ cū ambu
larent. Jo. xij. Ambulate dū lucē. i. ꝗ̄diu
vitam habetis vt tenebre ſcꝫ moꝛtis vos
compꝛehendant.

Tertiū ē terminatiōis lau

danda operatio vicꝫ opatio laudabil' quā
fecit ſacratiſſima virgo quā venit ad termi-
nū vie ſue: q:. ſ. ſalutauit helisabet. Amb.
Non ſolū venit ſed ⁊ pꝛioꝛ ſalutauit. De-
cet enim vt quāto caſtioꝛ virgo: tanto hu-
milioꝛ ſit: nouerit deferre ſenioꝛibꝰ: ſit ma-
giſtra humilitatis in q eſt pꝛofeſſio caſti-
tatis. Hec ille. Moꝛaliter aūt in eo ꝙ ma
ria ſalutauit helisabet tria nobis inſinuan
tur facienda vt a matre dei ſalutari merea
mur. Et intelliguntur hec tria ꝑ triplicē in-
terpꝛetatiōnē huiꝰ nominis helisabet. ¶ Pri
mū eſt diuine bonitatis recognitio q: heli-
ſabet interpꝛetaꝛ: deꝰ meꝰ cognouit. i. co-
noſcere fecit. Nā poſtqꝫ in montana deita-
tis aſcenderimꝰ ꝑ affectū tunc poterimꝰ ve-
re illuminari ad cognitionē bonitatꝫ eius.
Pꝛimo eīm guſtanda ē ꝑ affectū: ⁊ dehinc
videnda ꝑ intellectū. Jō dicit pſ. Guſtate
et videte qm̄ ſuauis ē dn̄s. Guſtate (inqꝫ)
pꝛius ⁊ dehinc videte. Idem. Accedite ad
eū. ſ. ꝑ affectū: ⁊ illuminamini. ¶ Scdm̄ ē
debite ſubiectiōis repꝛomiſſio q intelligiꝛ
ꝑ hoc ꝙ helisabet interpretaꝛ alio modo dei
mei iuramentū. Guſtantes eīm cognoſcē
tes diuine bonitatis dulcedinē oīno in aīo
mo ſꝫ firmare debemꝰ ꝙ ſemꝑ ei nos ſub-
iectos in ꝑpetuū reddemus: quēadmodū
iuramentū eſt rei dicte cōfirmatiuū: ſicut fa
ciebat pſ. di. Nonne deo ſubiecta erit aīa
mea. ¶ Tertiū eſt affectionis in deo tota-
lis adheſio ſiue quietatio: faſtidiando ſcꝫ
creaturas et in ſolo deo deſiderij noſtri ſa-
turitatem ſtatuendo qui ſolus in bonis re-
plet deſideriū noſtrum. Et hoc intelligiꝛ
quia helisabet alio mō dei mei ſaturitas i-
terpꝛetatur. Augꝰ. Feciſti nos dn̄e ad te ⁊
inquietū eſt coꝛ nr̄m donec requieſcat i te.
Et pſ. Mihi aūt adherere deo bonum ē.
Studeamus itaqꝫ has conditiones habe
re que deſignanꝛ in hoc nomine helisabet
vt ſalutari mereamur a glorioſa virgine ma
tre dei que abijt in montana ⁊c. ⁊ ſalutauit
helisabet. Etſi foꝛte queris quare etiā non
ſalutauit zachariam. Dicendū ꝙ zachari-
as adhuc erat nedum mutus ſed ⁊ ſurdus
ꝓpter incredulitatem ſuā. Nec decebat pu
doꝛem virgineum cum viro nutibus ocu
pari. Qꝫ autem zacharias ſurdus eſſet et
non tm̄ mutus apparet ex eo ꝙ Lu. j. dicit
Innuebat patri eius quem vellet vocari